

REFERAT Økonomiudvalget 2014-2017 d. 10-08-2016

Mødedato Onsdag d. 10. august 2016 kl. 14:00

Mødested Økonomiudvalgsværelset

Indholdsfortegnelse

Beskæftigelsesområdet - budgetregulering.....	3
Fjernvarme Fyn Distribution A/S - prisnedsættelse pr. 1/7 2016.....	6
Ansøgning til skattepulje vedr. fritagelse for individuel skattesanktion i 2017.....	8
Lov og cirkulæreprgram 2016-2019 - budget 2017.....	10
Drøftelse af redegørelse for de juridiske aspekter i forhold til medarbejderes håndtryk.....	14
Lukket:	15
Orientering vedrørende Budget 2017.....	16

Punkt 1: Beskæftigelsesområdet - budgetregulering

00.00.00-Ø00-27-16

Resume

Beskæftigelsesrådets økonomi for 2015 skal afsluttes, og der skal samtidig foretages en midtvejsregulering af beskæftigelsesrådets økonomi for 2016. Dette sker som vanligt i august forud for vedtagelse af kommende års budget.

Beskæftigelsesområdet omfatter forsørgelsesudgifter og aktiveringsindsats af ledige borgere. Området består af to dele. Den ene del er overførselsområdet, som omfatter blandt andet kontanthjælp, sygedagpenge og førtidspension. Den anden del er beskæftigelsestilskuddet, som omfatter udgifter til forsikrede ledige.

På overførselsområdet kendes det endelige resultat ved budgetårets regnskabsafklæggelse, mens beskæftigelsestilskuddet reguleres sidste gang i august måned året efter budgetåret. De to områder ses i sammenhæng, og derfor bliver hele beskæftigelsesområdet opgjort samlet i august året efter budgetåret. Den endelige opgørelse sker for 2015 i denne sag.

For 2015 endte beskæftigelsesområdet med et samlet minus på 99,7 mio. kr. Underskuddet består af et minus på beskæftigelsestilskuddet på 80,3 mio. kr. og et minus på overførselsområdet på 19,4 mio. kr. Det endelige resultat er således 1,7 mio. kr. dårligere end forventningen ved årsberetningen for 2015, der var på minus 98,0 mio. kr.

Som følge af faldende ledighed på landsplan er forventningen, at kommunerne under ét skal have faldende finansiering. Dette er afspejlet i midtvejsreguleringen for budget 2016, hvor reservationspuljerne reguleres for både beskæftigelsestilskuddet og overførselsområdet. De enkelte reguleringer omhandler, foruden midtvejsreguleringen, opdaterede udgiftsskøn i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og beskrives i sagsfremstillingen.

Hvis Odenses ledighed ikke følger udviklingen på landsplan, vil det derfor presse økonomien væsentligt. Dette er afspejlet i forventningen til årets resultatet for 2016 på minus 74,7 mio. kr., heraf minus 94,5 mio. kr. vedrørende beskæftigelsestilskuddet og 19,8 mio. kr. vedrørende overførselsområdet.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender:

1. Endelig efterregulering af beskæftigelsesområdet 2015:

1.1. Indtægtssiden nedskrives med 60.216.000 kr. i 2016 vedrørende efterregulering af beskæftigelsestilskud 2015. Beløbet finansieres via kassen.

1.2. Reservationspulje vedrørende beskæftigelsestilskud 2015 under Økonomiudvalget på områder med overførselsadgang på minus 20.038.000 kr. i 2016 nulstilles som led i efterreguleringen af beskæftigelsestilskud 2015. Beløbet finansieres af kassen.

1.3. Reservationspulje vedrørende overførselsområdet 2015 under Økonomiudvalget på områder med overførselsadgang på minus 19.440.000 kr. i 2016 nulstilles som led i endelig opgørelse af overførselsområdet i 2015. Beløbet finansieres af kassen.

2. Midtvejsregulering af beskæftigelsesområdet i 2016:

2.1. Grundet en lavere ledighed på landsplan i 2016 end hidtil forventet, nedskrives indtægtssiden med 28.296.000 kr. i 2016 vedrørende midtvejsreguleringen af beskæftigelsestilskud 2016 og udmøntning af forsikringsordningen for beskæftigelsestilskud 2016.

2.2. Indtægtssiden nedskrives med 29.643.957 kr. vedrørende midtvejsregulering af overførselsområdet og nedskrives yderligere med 23.228.736 kr. vedrørende udmøntning af DUT-sager på overførselsområdet.

2.3. Økonomiudvalget tildeles en budgetneutral tillægsbevilling i 2016 på minus 28.296.000 kr. vedrørende budgetmodel for beskæftigelsestilskud 2016 på områder med overførselsadgang. Beløbet fragår reservationspuljen på området og finansierer faldende indtægter på tilskud og udligning.

2.4. Økonomiudvalget tildeles en budgetneutral tillægsbevilling i 2016 på minus 29.643.957 kr. vedrørende midtvejsregulering af overførselsområdet samt en negativ tillægsbevilling vedrørende udmøntning af DUT-sager på overførselsområdet på 23.228.736 kr. Beløbene fragår reservationspuljen på området.

2.5. Beskæftigelses- og Socialudvalget tildeles en budgetneutral tillægsbevilling i 2016 på minus 702.000 kr. vedrørende budgetmodel for beskæftigelsestilskud 2016 på områder uden overførselsadgang. Beløbet tilføres reservationspulje under Økonomiudvalget på områder med overførselsadgang.

2.6. Beskæftigelses- og Socialudvalget tildeles en budgetneutral tillægsbevilling i 2016 på 63.271.000 kr. vedrørende budgetmodel for overførselsområdet 2016 på områder uden overførselsadgang. Beløbet finansieres af reservationspuljen under Økonomiudvalget på områder med overførselsadgang.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Med denne sag aflægges endeligt regnskab for beskæftigelsesområdet 2015, idet beskæftigelsestilskud 2015 endeligt efterreguleres nu. For budgetår 2016 gælder, at området midtvejsreguleres, ligesom Beskæftigelses- og Socialforvaltningen reviderer deres budgetskøn for året.

Forventningerne til budgettet for beskæftigelsesområdet i 2015 blev ikke indfriet. Dette har resulteret i et større antal ledige end budgetteret i 2016, hvilket betyder, at forventningerne til 2016 må nedjusteres. Ydermere var konsekvenserne af refusionsreformen en stor usikkerhedsfaktor i forbindelse med budgetlægningen for 2016, hvilket har betydet, at forventningerne til refusionsprocenten på visse områder har måttet justeres med væsentlige merudgifter for Odense Kommune til følge.

Økonomistyringen på beskæftigelsesområdet består af fleksible budgetmodeller, der kan rumme skiftende konjunkturer i ledighed, ny lovgivning osv. Budgetmodellerne sikrer gennemsigtighed i beskæftigelsesområdets økonomi, mens det er de interne indsatser i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, der har til formål at nedbringe antallet af og udgifterne til ledige borgere. Reservationspuljer anvendes i den forbindelse til at tilpasse budgetterne til de økonomiske konsekvenser af hhv. interne og eksterne forhold med betydning for beskæftigelsesområdets økonomi.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningens egne skøn for udgifter til områderne danner baggrund for årets budget. Dertil kommer de af KL udarbejdede skøn for kommunens udgifter til områderne, og differencen mellem disse og Beskæftigelses- og Socialforvaltningens skøn udgør reservationspuljerne. Reservationspuljerne kan justeres en række gange hen over budgetåret og opgøres endeligt i august året efter budgetåret. Dette gælder både på overførselsområdet og beskæftigelsestilskuddet. Ved opgørelse af reservationspuljerne for 2015 (som opgøres med denne sag) vil f.eks. et overskud kunne anvendes ved budgetlægning for budget 2017, mens et underskud vil skulle finansieres af kassen og dermed forværre udgangspunktet for kommende budget.

Bagudrettet har beskæftigelsesområdet under ét givet et overskud på 23,1 mio. kr. i 2012 og 4,6 mio. kr. i 2013. I 2014 blev overskuddet imidlertid vendt til et underskud, idet årets resultat udgjorde minus 27,9 mio. kr., og bedre ser det ikke ud for 2015 med et resultat på minus 99,7 mio. kr. Den negative udvikling har resulteret i et øget politisk fokus og et ønske om at følge udviklingen tættere end i dag. Dette har blandt andet medført et samarbejde mellem Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Borgmesterforvaltningen om udvikling af en model for særskilt opfølgning på beskæftigelsesområdet, som vil blive forelagt Beskæftigelses- og Socialudvalget og Økonomiudvalget første gang i forbindelse med økonomiopfølgningen pr. 1/10 2016.

Beskæftigelsesområdet 2015

Overførselsområdet blev endeligt opgjort ved regnskabet og endte med et underskud på 19,4 mio. kr., som finansieres af kassen.

Beskæftigelsestilskuddet er netop blevet efterreguleret, hvormed Odense Kommune skal tilbagebetale 60,2 mio. kr. grundet en lavere ledighed end forventet. Dertil kommer underskuddet opgjort ved regnskabet på 20,0 mio. kr., dvs. et samlet underskud på 80,2 mio. kr.

Samlet ender beskæftigelsesområdet i 2015 dermed med et underskud på 99,7 mio. kr. Underskuddet er resultatet af, at Odenses ledighed ikke faldet i samme grad som ledigheden på landsplan.

t.kr.	Overførselsområdet	Beskæftigelsestilskud	I alt
Regnskab 2015	-19.440	-20.038	-39.478
Efterregulering		-60.216	-60.216
Sum, endeligt resultat	-19.440	-80.254	-99.694

Beskæftigelsesområdet 2016

Budgetregulering, BSU

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har foretaget et nyt budgetskøn for overførselsområdet, som angiver et merbehov for 2016 på 63,3 mio. kr. i forhold til vedtaget budget.

Tillige har Beskæftigelses- og Socialforvaltningen foretaget et nyt budgetskøn for beskæftigelsestilskuddet, hvilket angiver et mindrebehov på 0,7 mio. kr. for 2016.

Samlet set udgør merbehøvet i 2016 62,6 mio. kr., jf. tabel herunder, som modregnes reservationspuljerne, se afsnittet "Reservationspuljerne" herunder.

t.kr.	Overførselsområdet	Beskæftigelsestilskud	I alt
Vedtaget budget*	2.720.931	491.251	3.212.182
Opdateret budgetskøn BSF	2.784.202	490.549	3.274.751
Merbehov	63.271	-702	62.569

*Overførselsområdet er nedskrevet 10,0 mio. kr. vedr. mindreforbrug på Lær Dansk til delvis finansiering af merforbrug i Center for Unge (CFU).

Reservationspuljerne

Der var ved årets start 69,0 mio. kr. i reservationspuljerne under Økonomiudvalget. De 69,0 mio. kr. består af et forventet mindreforbrug på 135,9 mio. kr. vedrørende overførselsområdet og et forventet merforbrug på 66,9 mio. kr. vedrørende beskæftigelsestilskuddet. Med denne sag reguleres reservationspuljerne vedrørende ovenstående budgetregulering samt yderligere reguleringer beskrevet herunder.

For overførselsområdet forelægges der, i forbindelse med indgåelse af økonomiaftalen mellem KL og regeringen for næste års budget, et skøn for udgifterne på landsplan i indeværende år, blandt andet baseret på udviklingen i ledighed. Med økonomiaftalen for 2017 udmøntes en midtvejsregulering for 2016 grundet nedjusterede skøn for de samlede udgifter til indkomstoverførsler. Overførselsudgifterne i 2016 forventes således at ligge omkring 2,6 mia. kr. under skønnet fra kommunernes økonomiske rammer for 2016. Det er imidlertid aftalt mellem regeringen og KL, at der kun midtvejsreguleres for 1,5 mia. kr. inkl. DUT-sager på overførselsområdet, dvs. der reguleres ikke med det fulde beløb svarende til de skønnede mindreudgifter i midtvejsvurderingen. Odenses andel udgør 52,9 mio. kr., heraf vedrører 29,6 mio. kr. midtvejsreguleringen, og 23,2 mio. kr. vedrører DUT-sager. For specifikation af udmøntning af DUT henvises der til sagen "Lov og Cirkulæreprogram 2016-2019 - budget 2017" andetsteds på dagsordenen.

Beskæftigelsestilskuddet reduceres ved midtvejsreguleringen grundet et nedjusteret ledighedsskøn på landsplan samt tilbagebetaling vedrørende den særlige forsikringsordning. Odense skal således tilbagebetale 28,3 mio. kr.

t.kr.	Overførselsområdet	Beskæftigelsestilskud	I alt
Reservationspulje primo 2016	135.918	-66.871	69.047
Midtvejsregulering - budgetkorrektio	-52.872	-28.296	-81.168
Korrektion, opdateret budgetsken BSF	-63.271	702	-62.569
Reservationspulje august 2016	19.775	-94.465	-74.690

Samlet forventes der på beskæftigelsesområdet i 2016 et underskud på 74,8 mio. kr.

Som tidligere beskrevet i sagsfremstillingen har der historisk set været overskud på beskæftigelsesområdet i 2012 og 2013, som blev erstattet af et underskud i 2014 og 2015. Forventningen til 2016 er, jf. ovenstående, et underskud på 74,7 mio. kr., og foreløbigt tegner der sig også et væsentligt underskud for 2017.

Midtvejsreguleringen skal vurderes med forsigtighed, da den tildeles direkte på kommuneniveau på baggrund af kommunens andel af ledigheden to år tidligere. Efterreguleringen tildeles derimod først på landsdelen (Fyn) ud fra landsdelens faktiske udgifter, og derefter deles den ud på kommuneniveau. Den endelige regulering af beskæftigelsestilskud 2016 sker i august 2017, men den nuværende saldo for reservationspuljerne på samlet minus 74,7 mio. kr. samt erfaringen fra tidligere års større reguleringer, både ved årsberetningens regnskabsaflæggelse og efterregulering, indikerer et væsentligt merforbrug i 2016.

Text

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af byrådets otte effektmål, men opgørelsen indikerer, at der kan være udfordringer med opfyldelse af effektmålet Flere kommer i uddannelse og job.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for servicerammen.

Kassebeholdningen nedskrives med 99,7 mio. kr. svarende til det endelige resultat for beskæftigelsesområdet for 2015.

t.kr		Overførselsområdet	Beskæftigelsestilskud	I alt
Indtægter	Efterregulering, 2015	0	-60.216	-60.216
	Midtvejsregulering, 2016	-52.872	-28.296	-81.168
Driftsudgifter	Opgørelse af reservationspulje 2015, ØKU	-19.440	-20.038	-39.478
	Opdateret budgetsken 2016, BSU	63.271	-702	62.569
	Korrektion af reservationspuljer 2016 vedr. opdateret budgetsken, ØKU	-63.271	702	-62.569
	Korrektion af reservationspuljer 2016 vedr. midtvejsregulering, ØKU	52.872	28.296	81.168
Påvirkning af kassebeholdning		-19.440	-80.254	-99.694

Reservationspuljerne for 2016 udgør foreløbigt minus 74,7 mio. kr. og afregnes i august 2017.

Punkt 2: Fjernvarme Fyn Distribution A/S - prisnedsættelse pr. 1/7 2016

00.01.00-A00-30-15

Resume

Fjernvarme Fyn Distribution A/S er omfattet af hvile-i-sig-selv princippet, hvilket indebærer, at selskabets indtægter og udgifter set over en årrække skal balancere. I forbindelse med regnskabsafleggelsen for 2015 er der konstateret en forøgelse af overdækningen, som er forskellen mellem selskabets opkrævede takster og faktiske udgifter i regnskabsåret.

På den baggrund har selskabets bestyrelse besluttet at gennemføre en prisnedsættelse pr. 1/7 2016, hvorved overdækningen tilbageføres til varmekunderne.

Fjernvarme Fyn Distribution A/S foreslår, at energibidraget, der udgør den væsentligste del af fjernvarmeprisen, nedsættes fra 87,00 kr. ekskl. moms pr. GJ (Giga Joule) til 83,00 kr. ekskl. moms pr. GJ. Energidraget afregnes efter den varmemængde, forbrugeren har taget ud af vandet og beregnes på grundlag af temperaturforskellen i det fjernvarmevand, der går henholdsvis ind og ud af boligen.

For et standard parcelhus på 130 m² betyder ændringen en årlig reduktion i udgiften til fjernvarme på 326 kr. inkl. moms i forhold til de takster, der blev godkendt af byrådet på mødet den 9/12 2015.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender, at Fjernvarme Fyn Distribution A/S' takst for energibidrag nedsættes med 4,00 kr. ekskl. moms pr. GJ fra 87,00 kr. ekskl. moms pr. GJ til 83,00 kr. ekskl. moms pr. GJ.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Byrådet har senest på mødet den 9/12 2015 godkendt takstforslag fra Fjernvarme Fyn Distribution A/S. Takstforslaget var dengang udarbejdet med forudsætning om uændrede priser i 2016 i forhold til gældende priser ultimo 2015.

Fjernvarme Fyn Distribution er omfattet af hvile-i-sig-selv princippet, hvilket indebærer, at selskabets indtægter og udgifter set over en årrække skal balancere. I forbindelse med regnskabsafleggelsen for 2015 er der konstateret en forøgelse af overdækningen, som er forskellen mellem selskabets opkrævede takster og faktiske udgifter i regnskabsåret.

På den baggrund har selskabets bestyrelse på mødet den 17/6 2016 besluttet at gennemføre en prisnedsættelse pr. 1/7 2016, således at overdækningen derved tilbageføres til varmekunderne.

Prisnedsættelse

Fjernvarme Fyn Distribution A/S' kunder vil blive orienteret om prisnedsættelsen, som effektueres med virkning fra den 1/7 2016.

Prisnedsættelsen effektueres ved, at energibidraget, der udgør den væsentligste del af fjernvarmeprisen, nedsættes fra 87,00 kr. ekskl. moms pr. GJ (Giga Joule) til 83,00 kr. ekskl. moms pr. GJ.

I nedenstående tabel er vist sammensætningen af den årlige udgift for et standard parcelhus på 130 m² før og efter ændringen:

Kr. inkl. moms	Opr. pris 2016	Ny pris 2016	Ændring
Målerbidrag	325	325	0
Effektbidrag	1.625	1.625	0
Transportbidrag (m ³)	2.037	2.037	0

Energibidrag (GJ)	7.086	6.760	- 326
I alt	11.073	10.747	- 326

For et standard parcelhus på 130 m² betyder ændringen en årlig reduktion i udgiften til fjernvarme på 326 kr. inklusive moms i forhold til de takster, der blev godkendt af byrådet på mødet den 9/12 2015. Da prisnedsættelsen først træder i kraft pr. 1/7 2016, vil varmeudgiften for forbrugeren i ovenstående standardeksempel falde med ca. 163,00 kr. i 2016.

Alle selskabets øvrige enhedspriser forbliver uændret.

Forklaring af elementerne i varmeprisen

Prisen på fjernvarme er, jf. tabellen ovenfor, sammensat af fire elementer med henblik på at opnå en så retfærdig afregning som muligt på tværs af kundegrupper:

Målerbidrag

Der betales et årligt bidrag pr. måler, som dækker leje af måler samt service i forbindelse med opsætning.

Effektbidrag

Alle Fjernvarme Fyn Distribution A/S' kunder bliver opkrævet et effektbidrag i forhold til arealet registreret i BBR (Bygnings- og Boligregistret). Effektbidraget er et fast årligt bidrag, som dækker udgifter til drift samt vedligeholdelse af ledningsnet og produktionsanlæg.

Transportbidrag

Betales af mængden af vand, der løber igennem forbrugerenes anlæg målt i kubikmeter (m³). Transportbidraget skal motivere til at afkøle fjernvarmevandet bedst muligt, så Fjernvarme Fyn Distribution A/S skal opvarme og cirkulere en mindre mængde fjernvarmevand.

Energibidrag - (foreslås nedsat pr. 1/7 2016)

Betales af varmen, forbrugeren har taget ud af vandet, målt i Mega Watt timer (MWh) eller Giga Joule (GJ). Det er således temperaturforskellen i det fjernvarmevand, der går henholdsvis ind og ud af boligen, som forbrugeren afregnes efter.

Text

Flere indbyggere i Odense

Lave varmepriser er til gavn for borgere og virksomheder i Odense. Et boligkøb er en stor beslutning, og udgiften til eksempelvis fjernvarme betyder mere og mere for folk, som skal købe hus. Indstillingen i sagen understøtter dermed byrådets effektmål om flere indbyggere i Odense, da den lave varmepris gør det attraktivt at bosætte sig i Odense.

Der skabes flere virksomheder og arbejdspladser

Også virksomhederne i byen vil nyde godt af lave udgifter til fjernvarme. Lave faste omkostninger til f.eks. opvarmning af lokaler er altid attraktive for virksomhederne, hvorfor indstillingen i sagen også vil understøtte byrådets effektmål "Der skabes flere virksomheder og arbejdspladser".

Økonomi

Budgetrammerne er ikke i tidligere sager om takstnedsættelser eller -forhøjelser blevet reguleret særskilt, idet eventuelle kommunale mer- eller mindredgifter forudsættes afholdt inden for forvaltningernes budgetrammer via de årlige pris- og lønreguleringer af budgetterne.

Denne sag har dermed ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning og samlede serviceramme.

Punkt 3: Ansøgning til skattepulje vedr. fritagelse for individuel skattesanktion i 2017

00.30.00-S00-356-16

Resume

I aftalen om kommunernes økonomi mellem regeringen og KL for 2017 indgår der en ramme på 200 mio. kr. til skatteforhøjelse. Ordningen indebærer, at kommunerne kan søge Social- og Indenrigsministeriet om fritagelse for en eventuel individuel skattesanktion, selv om kommunerne samlet set øger skatteudskrivningen i 2017.

I denne sag skal Økonomiudvalget tage stilling til, om Odense Kommune skal indsende en ansøgning til skatteforhøjelsespuljen til Social- og Indenrigsministeriet, samt i givet fald hvilket beløb Odense Kommune skal angive i ansøgningen.

Odense har fra tidligere års nedsættelser af dækningsafgift på erhvervsejendomme oparbejdet et såkaldt frit lejde på 28,7 mio. kr., som kommunen kan anvende uden at få en individuel skattesanktion. Hvis Odense søger skatteforhøjelsespuljen, vil frit lejde indgå i den andel, som kommunen får tilsagn om fra puljen.

Ansøgningen til Social- og Indenrigsministeriet skal være ministeriet i hænde senest den 2/9 2016, og svar fra ministeriet forventes senest den 16/9 2016.

Det indstilles, at Odense søger den samlede pulje på 200 mio. kr. Det er først ved 2. behandling af budgettet, at byrådet endelig beslutter, om Odense vil hæve den kommunale udskrivningsprocent i 2017.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender:

1. Odense Kommune indsender en ansøgning på 200 mio. kr. til Social- og Indenrigsministeriet vedrørende fritagelse for individuel skattesanktion ved en eventuel stigning i den kommunale skatteudskrivning i budget 2017.
2. Økonomiudvalget får kompetence til at godkende fremtidige ansøgninger til puljen vedrørende fritagelse for individuel skattesanktion.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Rådmændene Jane Jegind og Steen Møller stemmer imod.

Sagsfremstilling

Som følge af skattestoppet bevirker sanktionslovgivningen, at hvis kommunerne samlet set øger skatteudskrivningen i forhold til året før, vil der ske en modregning i bloktilskuddet svarende til størrelsen af skattestigningen.

Sanktionen fungerer både kollektivt og individuelt og gælder kun for merprovenuet. De kommuner, som har sat skatten op, vil i det tilfælde miste 75 % af merprovenuet i det første år, 50 % i de to efterfølgende år og 25 % i det fjerde år. Efter det fjerde år sanktioneres den enkelte kommune ikke individuelt. I alle årene modregnes den resterende del af merprovenuet i det samlede bloktilskud til kommunerne, som fordeles efter kommunens befolkningsandel på landsplan.

De kommuner, der på forhånd har fået en andel af skatteforhøjelsespuljen, og som vedtager en skatteforhøjelse i overensstemmelse hermed, vil blive friholdt for en eventuel individuel modregning, hvis kommunerne samlet set øger skatteudskrivningen i forhold til året før. Disse kommuner vil dog fortsat være omfattet af en eventuel kollektiv skattesanktion.

De skattetyper, der er omfattet af sanktionslovgivningen, og som der kan søge fritagelse for individuel skattesanktion fra, er: indkomstsatter, grundskyld og dækningsafgift på erhvervsejendomme.

Odense Kommune er omfattet af frit lejde ordningen, idet Odense Kommune i en årrække har nedsat dækningsafgiften på erhvervsjendomme. Ordningen blev indført for at understøtte incitamenterne i kommunerne til at sætte skatten ned på én af de tre skattetyper, da kommunerne med ordningen senere vil kunne sætte skatten op på én af de tre skattetyper uden at få en individuel skattesanktion.

Odense Kommune har oparbejdet et frit lejde på 28,7 mio. kr., hvilket svarer til en stigning på knap 0,1 procentpoint ved den kommunale udskrivningsprocent. Frit lejde vil være indeholdt i et eventuelt tilsagn til Odense fra skatteforhøjelsespuljen fra Social- og Indenrigsministeriet.

Med plan for aftrapning af dækningsafgiften sænkes dækningsafgiften på erhvervsjendomme fra 2016 til 2017 med 0,6 promillepoint. Denne nedsættelse vil beløbsmæssigt være med til at reducere den andel af skatteforhøjelsespuljen, som Odense Kommune har behov for at søge. Rent teknisk opgøres ansøgningsbeløbets størrelse som nettoprovenugevinsten på indtægtssiden, hvilket ud over stigningen i indkomstskatter er inklusive eventuel ændring af det skrå skatteloft og overudligningsbeløbet samt som nævnt nedsættelsen vedrørende dækningsafgift på erhvervsjendomme. Det er det beløb, som er relevant i forhold til skatteforhøjelsespulje og i tilfælde af en eventuel sanktionsberegning.

Det er først ved 2. behandling af budgettet, at byrådet endelig beslutter, om Odense vil hæve den kommunale udskrivningsprocent i 2017.

Social- og Indenrigsministeriet vil ved fordeling af puljen mellem ansøgningskommunerne lægge vægt på følgende forhold:

- Driftsmæssig ubalance, hvor den driftsmæssige balance defineres som forskellen mellem kommunens driftsudgifter på det skattefinansierede område og kommunens nettoindtægter fra skatter, tilskud, udligning og renter.
- Udgiftspres fra demografiske forskydninger, herunder særligt som følge af høj vækst i antal børn og/eller ældre.
- Udgiftspres på overførselsområdet som følge af udviklingen i udgifter til blandt andet førtidspension og kontanthjælp.
- Udfordringer i forhold til den kommunale indtægtsside, herunder skatteindtægterne.
- Strukturel ubalance i kommunens økonomi i øvrigt.

Det vurderes, at Odense Kommune med disse kriterier kan komme i betragtning til en andel af skatteforhøjelsespuljen.

Der er vedlagt forslag til ansøgning til puljen.

Text

Sagen har ingen konsekvenser for ét eller flere af byrådets otte effektmål.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning og samlede serviceramme.

Punkt 4: Lov og cirkulæreprogram 2016-2019 - budget 2017

00.00.00-000-26-16

Resume

Årets lov- og cirkulæreprogram (LCP) er indgået som en del af økonomiaftalen for 2017 mellem regeringen og KL. LCP skal kompensere kommunerne for udgifter til ny og ændret lovgivning, der ikke var med ved sidste års økonomiaftale.

I rammeudmeldingen blev det besluttet, at der skulle være et nyt princip for udmøntningen af LCP. Princippet indebærer, at Lov- og Cirkulæreprogramssagen først skal behandles som en drøftelsessag i Økonomiudvalget. Denne sag er drøftelsessagen og indeholder en oversigt over, hvordan de enkelte love og cirkulærer påvirker Odense økonomisk, samt hvilke udvalg der økonomisk bliver berørt af de enkelte love og cirkulærer. På økonomiudvalgsmødet den 24/8 2016 vil der være en beslutningssag, hvor Økonomiudvalget skal komme med sin indstilling til byrådet. På byrådsmødet den 31/8 2016 vil den endelige udmøntning vedtages.

Det nye princip indebærer, at DUT-kompensation over 2 mio. kr. i udgangspunktet udmøntes til udvalgene (både positive og negative), mens de øvrige DUT-kompensationer reguleres over kassen. Dette vil dog altid bero på en politisk prioritering. Borgmesterforvaltningen anbefaler, at når DUT-kompensationen er over 2 mio. kr. i bare ét af årene, vil udvalget få udmøntet den fulde DUT-kompensation i alle år.

Der er samlet fem sager, som er over grænsen på de 2,0 mio. kr. i mindst ét af årene.

Samlet for områder uden overførselsadgang er udmøntningen en negativ regulering på 125,0 mio. kr. samlet for 2016-2019. Midlerne udmøntes delvist som en del af reguleringen af budgetterne for overførselsområdet i sagen andetsteds på dagsordenen "Beskæftigelsesområdet - budgetregulering" og i budgetforslag 2017-2020. Herudover bliver midler vedrørende medfinansiering på sundhed også udmøntet som en del af budgetforslaget.

Udmøntningen sker for budgetår 2016 samt kommende budgetår 2017-2019 og frem. Dermed indgår prioriteringen af årets DUT-midler i grundlaget for Budget 2017-2020.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget drøfter forslag til Lov- og Cirkulæreprogram 2016-2019, herunder følgende forslag til indstillingspunkter til beslutningssagen den 24/8 2016:

"Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender:

1. Indtægtssiden i 2016 opskrives med 19.062.368 kr. vedrørende årets lov- og cirkulæreprogram.
2. Midlerne fra årets lov- og cirkulæreprogram 2016-2019 for områder uden overførselsadgang udmøntes i forbindelse med regulering af budgetterne på overførselsområdet og medfinansiering på sundhed.
3. Midler fra årets lov- og cirkulæreprogram 2016-2019 for områder med overførselsadgang reguleres over kassen med undtagelse af regulering over 2.000.000 kr., jf. indstillingens pkt. 4 og 5.
4. Nedenstående udvalg tilføres en tillægsbevilling på områder med overførselsadgang vedrørende lov- og cirkulæreprogramssagen på:

kr. - 2017 - priser	2016	2017	2018	2019 og frem
Lov- og Cirkulæreprogramssagen				
Økonomiudvalget	0	0	0	0
By- og Kulturudvalget	2.114.908	1.438.137	1.438.137	0
Ældre- og Handicapudvalget	2.996.119	7.853.357	8.829.740	9.280.920
Beskæftigelses- og Socialudvalget	133.142	170.052	208.281	218.168
Børn- og Ungeudvalget	1.290.896	1.648.768	2.019.422	2.115.280
I alt	6.535.065	11.110.314	12.495.580	11.614.368

+ = Opskrivning af Budget, - = Reduktion af Budget

5. By- og Kulturudvalget tilføres en tillægsbevilling vedrørende støttet byggeri på balanceforskydninger på -2.114.908 kr. i 2016."

Beslutning

Drøftet.

Sagsfremstilling

I forbindelse med aftalen for kommunernes økonomi i 2017 er der opnået enighed om årets lov- og cirkulæreprogram mellem KL og regeringen.

Lov- og cirkulæreprogrammet kompenserer gennem DUT (det udvidede totalbalanceprincip) kommunerne for ny og ændret bindende lovgivning ved at mindske det statslige bloktilskud fra 2017 og frem, ligesom lov- og cirkulæreprogrammet udmønter en midtvejsregulering for indeværende år.

I rammeudmeldingen blev det besluttet, at der skulle være et nyt princip for udmøntningen af LCP. Princippet indebærer, at Lov- og Cirkulæreprogramssagen først skal behandles som en drøftelsessag i Økonomiudvalget. Denne sag er drøftelsessagen og indeholder en oversigt over, hvordan de enkelte love og cirkulærer påvirker Odense økonomisk, samt hvilke udvalg der økonomisk bliver berørt af de enkelte love og cirkulærer. På økonomiudvalgsmødet den 24/8 2016 vil der være en beslutningssag, hvor Økonomiudvalget skal komme med sin indstilling til byrådet. På byrådsmødet den 31/8 2016 vil den endelige udmøntning vedtages.

Det nye princip indebærer, at DUT-kompensation over 2 mio. kr. i udgangspunktet udmøntes til udvalgene (både positive og negative), mens de øvrige DUT-kompensationer reguleres over kassen. Dette vil dog altid bero på en politisk prioritering. Borgmesterforvaltningen anbefaler, at når DUT-kompensationen er over 2 mio. kr. i bare ét af årene, vil udvalget få udmøntet den fulde DUT-kompensation. På denne måde sikres det, at udvalgene kompenseres for de største reguleringer, hvorimod de mindre reguleringer skal håndteres inden for udvalgenes egne rammer. Dette indebærer også, at DUT-kompensation under 2,0 mio. kr. i udgangspunktet reguleres over kassen. Udvalgene er dog stadig forpligtet til at prioritere ny og ændret lovgivning inden for udvalgets ramme, både når udvalget har fået DUT-kompensation og når DUT-kompensationen er udmøntet til kassen.

Herudover vil Borgmesterforvaltningen også anbefale, at alle Lov- og Cirkulæreprogramssager, der vedrører områder uden overførselsadgang, udmøntes til udvalgene uanset beløb. Denne udmøntning vil ske i sagen andetsteds på dagsordenen "Beskæftigelsesområdet - budgetregulering". Dette følger praksis vedrørende budgetmodellerne for områder uden overførselsadgang.

Der er samlet fem sager, som er over grænsen på de 2,0 mio. kr. i mindst ét af årene.

- Lov nr. 1000 af 30/8 2015 vedrørende ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven og andre love: Denne lov medfører, at flere vil få økonomisk friplads og boligstøtte, samt øget administration hertil. Udgifter til boligstøtte er en del af budgetmodellen og placeret på områder uden overførselsadgang. Årsagen til, at flere vil få økonomisk friplads og boligstøtte, er, at med indførelsen af denne lov vil nyankomne udlændinge modtage integrationsydelse frem for kontanthjælp i forbindelse med integrationsprogrammet. Integrationsydelsen er cirka en halvering af den tidligere ydelse. Borgmesterforvaltningen anbefaler, at kompensationen bliver fordelt mellem Børn- og Ungeudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget

på baggrund af fordelingsnøgle lavet med udgangspunkt i fordeling af kompensation til friplads og administration. DUT-kompensationen udgør samlet 1,4 mio. kr. i 2016 stigende til 2,3 mio. kr. i 2019.

- "Erhvervsrettet sagsbehandling": I forbindelse med økonomiaftalen for 2015 indgik regeringen og KL aftale om, at sagsbehandlingstiden for erhvervsrettede myndighedsopgaver i kommunerne skal reduceres med en tredjedel. Midlerne, der anbefales udmøntet i denne sag, skal understøtte reduktionen i sagsbehandlingstiden. Kompensationen bliver kun givet til og med 2018. Midlerne anbefales udmøntet til By- og Kulturudvalget. DUT-kompensationen udgør samlet 2,1 mio. kr. i 2016 faldende til 1,4 mio. kr. i 2018, og fra 2019 er der ikke længere DUT-kompensation.
- Handleplan om den ældre, medicinske patient vedrørende kompetenceløft: Med handleplanen for den ældre medicinske patient udmøntes der midler til et kompetenceløft i den kommunale hjemmesygepleje. Midlerne anbefales udmøntet til Ældre- og Handicapudvalget. DUT-kompensationen udgør samlet 3,0 mio. kr. i 2017 stigende til 6,1 mio. kr. i 2019.
- Initiativer vedrørende kronikere og lungesatsninger mv.: Initiativerne omfatter forpligtende kronikerplaner, lungesatsning og patientinddragelse. Initiativerne er en videreførelse af initiativerne vedtaget i Finansloven for 2015. Midlerne anbefales udmøntet til Ældre- og Handicapudvalget. DUT-kompensationen udgør samlet 2,5 mio. kr. i 2017 stigende til 3,2 mio. kr. i 2019.
- Ændring af lov om almene boliger mv.(jf. økonomiaftalen mellem KL og regeringen 2016): Loven forlænger nedsættelsen af det kommunale grundkapitalindskud til almene boliger på 10 % til og med 2018. Skønnet for kommunernes udgifter til grundkapitalindskud i økonomiaftalen for 2016 var lavet under forudsætning af et grundkapitalindskud på 14 % i 2017. Her var blandt andet forudsat en hamstringeffekt i kommuner i 2016 som følge af det højere grundkapitalindskud året efter. Med lovændringen forsvinder forudsætningen for hamstringeffekten i 2016. Derved nedskrives udgifter til grundkapitalindskud i 2016. I Odense Kommune er midler til grundkapitalindskud i almene boliger placeret under balanceforskydninger i By- og Kulturudvalget. Borgmesterforvaltningen anbefaler, at den negative DUT-kompensation på 2,1 mio. kr. i 2016 udmøntes til By- og Kulturudvalget.

Der er i år på de områder, kommunen medfinansierer på sundhedsområdet, tilbagebetalt 872,6 mio. kr. til kommunerne på grund af merproduktion i 2015. Odenses objektive andel udgør 30,8 mio. kr. Det anbefales, at tilbagebetalingen tilføres kassen.

De resterende 47 lov- og cirkulæreprogramændringer anbefales udmøntet til kassen, hvilket betyder en kasseforbedring på 6,0 mio. kr. i 2016. For hele perioden 2016-2019 vil det betyde en kasseforbedring på 23,7 mio. kr. Af bilaget fremgår en oversigt over de enkelte lov- og cirkulæreprogramændrings økonomiske påvirkning af de enkelte udvalg. Udvalgene er forpligtet til at prioritere ny eller ændret lovgivning inden for egen ramme.

Samlet for områder uden overførselsadgang er udmøntningen en negativ regulering på 125,0 mio. kr. samlet for 2016-2019. Midlerne udmøntes delvist som en del af reguleringen af budgetterne for overførselsområdet i sagen "Beskæftigelsesområdet - budgetregulering" og i budgetforslag 2017-2020. Herudover bliver midler vedrørende medfinansiering på sundhed udmøntet som en del af budgetforslaget.

Udmøntningen sker for budgetår 2016 samt kommende budgetår 2017 til 2019 og frem. Dermed indgår prioriteringen af årets DUT-midler i grundlaget for Budget 2017-2020.

Økonomi

Udmøntningen af årets lov- og cirkulæreprogram for 2016-2019 forbedrer kassen med 54,5 mio. kr., hvoraf de 30,8 mio. kr. vedrører tilbagebetaling af kommunal medfinansiering på sundhedsområdet grundet merproduktion i 2015.

Total (1.000 kr.)	2016	2017	2018	2019
Påvirkning af kassebeholdning				
LCP indtægtsiden	19.062	-14.498	-23.317	-12.133
LCP - Balanceforskydninger udmøntet	2.115	0	0	0
LCP - MO udmøntet	-6.535	-11.110	-12.496	-11.614
LCP - UO udmøntet	22.147	32.630	41.438	28.766
Kassen	36.789	7.021	5.626	5.019

+forbedring af kassen

De sager, der anbefales udmøntet, påvirker udvalgenes serviceramme med:

Ændring i serviceramme (1.000. kr.)	2016
Økonomiudvalget	0
By- og Kulturudvalget	2.115
Ældre- og Handicapudvalget	2.996
Beskæftigelses- og Socialudvalget	133
Børn- og Ungeudvalget	1.291
I alt	6.535

+ = opskrivning af serviceramme, - = reduktion af serviceramme.

Punkt 5: Drøftelse af redegørelse for de juridiske aspekter i forhold til medarbejderes håndtryk

00.15.00-G01-1200-16

Resume

Med henvisning til § 2, stk. 2, i Økonomiudvalgets forretningsorden har rådmand Susanne Crawley Larsen anmodet om en drøftelse af de juridiske aspekter i forhold til medarbejderes håndtryk, jf. vedlagte redegørelse.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen fremsender sagen til drøftelse.

Beslutning

Drøftet.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresuméet.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder kommunens kassebeholdning og serviceramme.

Punkt 6: Lukket:

82.00.00-G10-2-16

Punkt 7: Orientering vedrørende Budget 2017

00.30.00-S00-351-16

Resume

Der gives en orientering vedrørende status på Budget 2017.

Følgende er inviteret til denne orientering: Line Mørk fra Socialistisk Folkeparti, Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti, de adm. direktører og de stabschefer fra forvaltningerne, som har ansvaret for økonomi.

Der udsendes materiale inden mødet.

Orientering givet.